

Hodnocení: 3 body, ještě (nepřesnosti, mohlo by být kratší)

Věda, technologie a politika

Zuzana Lenhartová

Shrnutí textu č. 7:

KONOPÁSEK, Z. / STÖCKELOVÁ, T. / ZAMYKALOVÁ, L. (2008): Making pure science and pure politics: On the expertise of bypass and the bypass of expertise. *Science, Technology, & Human Values*, 33 (4): 529-553.

Alternativní název: O (ne)existenci možnosti oddělit vědu a politiku.

Shrnutí: Autoři se v textu věnují snaze o oddělování vědy a politiky na příkladu sporu o stavbu dálničního obchvatu u Plzně. Na počátku sporu jsou dvě varianty, kudy a jakým způsobem obchvat vést, které jsou experty považovány za podobně kvalitní. Budoucí vítězná varianta (SUK) je prosazována spíše plzeňskými politiky a developery, přičemž na způsob prosazování je nahlíženo jako na politický. Důraz je kladen na rychlost provedení stavby a od začátku jsou prováděny kroky, které pomáhají tuto variantu materializovat. Právě tato materializace (v jejímž průběhu je varianta SUK transformována i díky nutnosti reagovat na vývoj projektu KUO) nakonec rozhodne o „vítězství“ varianty SUK.

Druhá varianta (KUO) je podporována spíše experty, lokálními a ekologickými aktivisty a občany vesnic z okolí Plzně. Ti odmítají politizaci stavby a za svou variantu bojují zejména pomocí tisku a soudů.

Snaha o oddělení vědy a politiky je zde dvousečnou zbraní – prosazování varianty KUO založené „pouze“ na vědeckých argumentech postrádá schopnost materializace obchvatu a je čím dál více vnímáno jako zbytečné zdržování stavby. Presentování tématu jako „čistě expertního“ navíc zastáncům KUO znemožňuje využití potřebných „politických“ kroků. V případě, že je využijí, dochází ke ztrátě legitimacy. Podobně v případě „čistě politického“ rozhodnutí o prosazení SUK bez ohledu na expertní posudky dochází ke ztrátě legitimacy tohoto rozhodnutí jako nedemokratického. Podle autorů tak vzniká „začarovaný kruh“ dvojitého očišťování vědy a politiky.